

količino električne energije in z njo prepričali podor, da nas spusti naprej. Ali nam bo uspelo? Seveda nam bo, saj je do doline Soče še dolga in se zato ne moremo z vsakim podorom na poti ubadati predolgo.

Žičnica na Kanin spet deluje, s čimer je postal Rene dostopnejši kot prejšnja leta. Sedaj počakamo samo še na dobro vreme, da se lahko odpravimo nadaljevati iskanje neznane poti skozi kilometer skale, na svetlobo.

TREKING-ŠPORT
varni pri športu, varni pri delu

Scurion®

**DOM SERVIS IN PREVOZI
ANŽE OBLAK S.P.**

Špela Borko

NADVSE SUBJEKTIVEN ORIS RAZISKOVANJA NAJBOLJŠE JAME NA SVETU – TRUBARJEV DAH

Lokacija: Pokljuški podi. Globina: 615 m. Dolžina: 5233 m. Perspektive: neskončne.

Najboljša ni bila od nekdanj (v danem primeru od nekdanj referira na 31. 10. 2013). To je postala ko sem, vsa zelena in naivna, prvič zlezla čez njen prag v januarju 2014 in se v trenutku zaljubila. Ali pa je vse le ukrivljen spomin, posledica sobotnih akcij, ki so v tisti sezoni sledile nadvse uspešnim petkovim disko partyjem. Naj bo karsizebodi, rodila se je najboljša jama na svetu.

Zimsko raziskovanje 2014 lahko opredelim zgolj kot skrajno neverjetno kombinacijo srečnih razpletov nadvse idiotskih zapletov. Slepo zaupanje v le rahlo bolj izkušene sokompanjone je vodilo v vrsto dogodivščin. Začelo se je s potapljanjem v snegu in večurnim odkopavanjem vhoda. Snežna jama globine 10 metrov ni bila redkost. Mladostno razposajenost bi lahko krivili za vztrajno pozabljanje obvezne opreme – rokavice, kape, desonderji, kombinezoni, čelke, škornji, Snickersi namesto merilne opreme – skratka seznam pozabljenih kosov je daljši od seznama obiskov, ki do decembra 2016 obsega 69 akcij. Jama je s segrevanjem ozračja postajala vse bolj mokra in kmalu smo odkrili lepote vrečk za smeti, ki še nikoli niso bile tako zaželen kos oblačila. Napredovali smo tudi v vzdržljivosti in akcije so se zavlekle vse do 24-urnih, ko smo končno sprejeli, da potrebujemo bivač in si zgradili najboljši bivač na svetu.

Posebna zahvala je namenjena sponzorjem: Treking športu, Anthonu, Scurionu in Anžetu Oblaku za organizacijo vseh transportov opreme in ekip s helikopterjem.

Naj povem še malo o morfologiji jame: ni ne preplitva ne pregloboka, nima predolghih meandrov, a lahki zagotovo niso, brezna so ravno prav globoka in vode je le na enem delu zgolj malenkost preveč. Ima mnogo križišč in njen prepah je nadvse skrivnosten, predvsem pa nikoli prav tak kot bi »moral« biti. Ima le eno kanček neprijetno, a nadvse razburljivo lastnost – razpada, kjer le more. Ne le enkrat je nič hudega sluteči jamar obvisel skupaj s pritrdiščem in okoliško skalo v praznini in naučili smo se kaj hitro bežati pred padajočim skalovjem. Morebiti najzanimivejša prigoda je bila, ko sva dve dekleti doživeli meteorni dež med opravljanjem male potrebe, na polici sredi brezna. Požrtvovalni jamar se je vrgel na do kolen goli dekleti in ju zaščitil z lastnim telesom. Zagovornik jamarkinih pravic bi incident zagotovo opredelil za spolno nasilje – k sreči zagovornikov jamarkinih pravic ni kaj dosti ...

Na Križišču (–300 m) naletimo na prvi »mind fuck« v obliki brezumnega spleta in prepleta vzporednih brezen že skoraj veličastnih dimenzij, kjer definitivno pobere slavo Ruski vohun, 180 m globoko brezno premera 20 m, kjer smo našli okno v vesolje. To je še najbolj logično pojasnilo odsotnosti gravitacije, ki omogoča lebdečemu skupku skal in blata kazati to – za blatno skalovje nadvse neprimerno – vedenje. Ker so vsa dna tega dela jame neprijetno zasuta,

smo se lotili plezanja. Zdaj vsake toliko zberemo pogum, prečkamo Smrtno prečko in na videz brezsiljno lezemo vsepovprek navzgor in počez, v lovu za izmikajočim se nadaljevanjem (do časa objave prispevka smo nadaljevanje že našli – sedaj lezemo ciljno).

Če pa se na Križišču zasukamo za 90° v stran od možgane ožemajočih brezen, pridemo do prostornih dvoran, ki bi zadovoljile tudi visoke prostorske zahteve bitij izpod gore Pogube. Pred tem sicer prečkamo Reševački šaht (najbolj nevarno opremljen del jame, veleumno delo dveh neimenovanih reševalcev) in Černij meander, kjer se vlečeš skozi ožine ob spremljavi grozovitega prepaha. A nič zato, trud je poplačan, ko pridemo v ogromno stopnjasto spuščajočo se dvorano, ali morebiti bolje rečeno, ne globoko, a zato toliko bolj široko stopnjasto brezno z novim križiščem. Glavnina jame se zasuka za dodatnih 90° in zlagoma se spustimo v Lepi meander, kjer sem ob prvem obisku dobila asociacijo na zelene travnike, žuboreč potoček in sijoče sonce. Res je lep... Drugi, za enkrat kaj kratek odcep, vodi do nove plezarije, malo gor malo dol, a vztrajno naprej.

Še ovinek in prispeli smo do vile z razgledom. Dvignjen na terasi se tu ščeperi s plesnijo obraščen, a še vedno občudovanja vreden šotor, v katerem garantirano spiš bolje kot kjerkoli drugje; ni zaman nastala navada obiskovanja bivaka v rehabilitacijske namene okrevanja po napornem površju. A pustimo zdaj naš zen kotiček, raje vas popeljem do dramatičnega vrhunca – Final destination.

FD jo je prvim obiskovalcem teh delov nadvse zagodel. Namesto da bi prestopili ovinek, smo se raje zagrizli v mokro in ozko najglobljo točko tega dela jame, 550 m globoko. Ko so izkušeni mački naslednjič za ovinkom našli največjo dvorano v jami, smo se le kislno kremžili. Dih jemajoča dvorana, na videz dvigajoča se v neskončnost. Tu se je enostavno napredovanje zopet končalo. A nismo se dali. Lezli smo in lezli, zlezli 100 m visoko in odkrili sen vsakega jamarja – galerije! 400 metrov prostornih suhih fosilnih galerij s kupcem kaminov. Nikjer pa brezna navzdol. Navidez je Trubarjev dah izčrpal svoje skrivnosti. A nismo se dali in plezali smo naprej. Priplezali smo 120 m pod vhod, neumorno bližajoč se vhodnim dvoranam in vzpenjanju še ni videti konca. Mar so res vsi silni prepahi posledica »lokalnega« kroženja zraka z globinskim razponom 600 m?

A sanje o izmikajočem se prividu okna, ki nas bo popeljalo v neslutene globine (in v sklepni fazi do vinske kleti pod Blejskim otokom) so ostale. Nešteto nadaljevanj tiho čaka v temini. V brezčasnost ujeta speča zver, ne meneč se za nas, nepomembne utrinke, krajše od utripa njenega kamnitega srca. In še vedno plezamo, lezemo, od razpoke do razpoke in iščemo Okno. Čutimo ga v vedno prisotnem prepihu, v vsaki kaplji s stropa, v vseh galerijah in brezni. In ne nazadnje, v tistem neopredeljivem, a vsem poznanem organu, nekje med mehurjem in malimi možgani, ki nam vztrajno šepeta – GRE!

Sonce je pokazalo pot — vhod v najboljšo jamo na svetu (foto: Špela Borko).